

Mövsümə baxmayan turizm

Ekspertlərin fikrincə, ölkədə turizmin mövsümliliyinin aradan qaldırılması üçün hərtərəfli imkan və şərait var

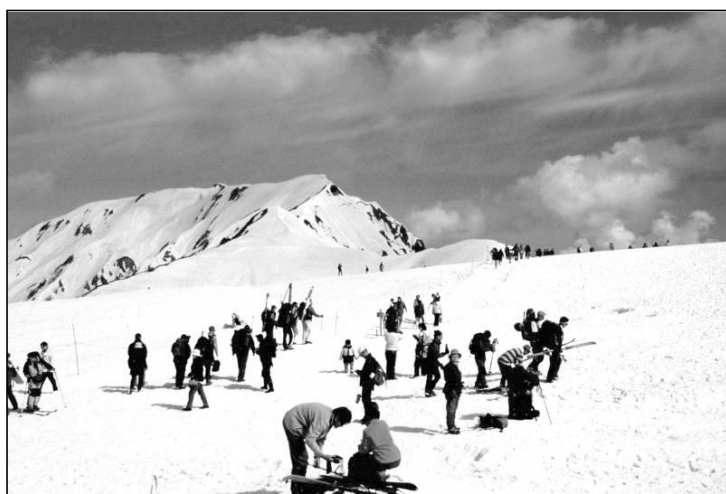
Azərbaycanda turizmin mövsümi xarakter daşmasının aradan qaldırılması ilə bağlı işlər davam etdiriləcək. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyindən fins.az-a verilən məlumata görə, bunu mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəz Qarayev Azərbaycan Turizm Assosiasiyasında (AZ-TA) turizm şirkətlərinin nümayəndələri ilə keçirilən toplantıda deyib.

Nazir bildirib ki, bunun üçün dəniz turizminin inkişafı, rekreasiya zonalarının yaradılması, sağlamlıq turizminin növlərinin artırılması, qış turizminin daha da inkişaf etdirilməsi də əsas istiqamətlərdəndir. "Azərbaycana xarici turistlərin cəlb olunması üçün təbliğat işlərinin daha da gücləndirilməsi vacibdir. Ölkəmizdə "Tax free" sistemine qoşulan ticarət obyektlərinin sayının artırılması təmin olunacaq".

Nazir bildirib ki, "shopping festival"ların keçirilməsi istiqamətində görülməli işlərlə əlaqədar olaraq turizm obyektləri də müvafiq təkliflər verə bilərlər.

Bəs turizmin inkişafı üçün hansı addımlar atılır? Bu sahədə hazırkı vəziyyət necədir?

Azərbaycan Turizm Assosiasiyasının sədrinin müşaviri Müzəffər Ağakərimov qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, Azərbaycanda turizmin inkişafı üçün böyük potensial var: "Ölkədə daimi turizmi inkişaf etdirmək üçün hərtərəfli imkan və şərait var. Azərbaycanda sağlamlıq, dağ, kənd turizmi və s. kimi yeni turizm növləri getdikcə inkişaf etməkdədir. Amma bu sahəni daha da inkişaf etdirmək olar. Bunun üçün iş adamlarının turizmin inkişafında yaxından iştirakı çox vacibdir. Həmçinin digər nazirliklər də turizm sahəsinə dəstək olmalıdır. Eyni zamanda, turizm nümayəndələri Azərbaycanı xaricdə təmsil etməlidirlər. Lakin Azərbaycan özünün turizm potensialının demək olar ki, yarısından istifadə etmir. Biz öz potensialımızın yerdə qalan 60-70 faizini istifadə edə bilsək, ölkəyə daha çox turist cəlb etmək mümkün olacaq.

Bu məsələ dəfələrlə müzakirəyə çıxarılıb. Belə ki, kütləvi turizmin inkişafı ilə bərabər, VIP turizmin inkişafı da çox vacibdir".

M.Ağakərimov qeyd etdi ki, turizmin müxtəlif sahələrini inkişaf etdirməklə ölkəyə valyuta axını cəlb etmək mümkündür: "Turizm rəngarəng bir sahədir. Onun təkəcə bir sahəsi ilə kifayətlənmək olmaz. Azərbaycanda yeni hotellər və mehmanxanalar inşa olunmalıdır. Burada söhbət təkəcə lüks hotellərdən getmir. Bir, iki, üç ulduzlu hotellərin və hostellərin tikilməsi çox vacibdir. Son aylarda ərəb turistlərinin ölkəyə gəlməsi bir daha onu göstərdi ki, Azərbaycanda, xüsusilə paytaxtda mehmanxana çatışmazlığı var. Həmin vaxt hətta regionlarda - Qubada, Qəbələdə, Şahdağda bütün hotellər tutulmuşdu. Bu isə o deməkdir ki, turizm bir qədər inkişaf edərsə, mehmanxanalara tələbat artacaq. Həmçinin yeni turizm kadrlarının yetişdirilməsi də mühüm məsələlərdən biridir. Qarşıdan qış turizmi mövsümü gəlir. Hər il olduğu kimi, bu il də qış turizmi dekabr ayında başlayacaq. Artıq ölkəmizdə bu sahədə bir qədər təcrübə formalaşılıb. Hotellər turistləri qəbul etməyə tam hazırdırlar".

Ekspert qeyd etdi ki, xarici turistlərin cəlbini üçün ilk növbədə yeni turizm növləri inkişaf etdirilməlidir: "Azərbaycan öz turizm potensialını təbliğ etməlidir. Çünki Azərbaycan təkəcə gəzməli, görməli yerləri ilə deyil, həm də müalicəvi məkanları ilə

məşhurdur. Naftalan, Qalaaltı, İstisu və digər turizm zonaları var ki, xaricdə onların təbliğatı aparılmalıdır. Bu iş diaspor, səfirliklər, xarici nümayəndəliklər vasitəsilə həyata keçirilməlidir".

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü, millət vəkili Tahir Mirkişili bildirdi ki, Azərbaycanda həm qədim abidələrin mövcudluğu, həm də müasir turizm məkanları və obyektlərinin yaradılması xarici turistlərin ilin bütün aylarında ölkəyə cəlb edilməsinə imkan yaradır: "Kiçik bir ərazidə bu qədər rəngarəngliyin olması çox az ölkələrdə

var. Gələn hər bir turistin maraqlı təəssürlə ölkəmizdən ayrılmasını hər birimiz müşahidə edirik. Atılan son addımlar Azərbaycana turist axınına daha da artıracaq".

Millət vəkili qeyd etdi ki, bu sahədə olan problemlər tezliklə öz həllini tapacaq: "Təbii ki, axın artıqca bu sahənin qarşısına çıxan çətinlikləri də həll etmək lazım olacaq. Turist marşrutlarının müəyyən olunması, turistləri məlumatlandırma materiallarının artması, onlayn resursların inkişafı, xidmət sahəsində çalışanların daim təlimdən keçirilməsi qarşıda duran və həll edilməsi vacib olan məsələlərdəndir".

"Luna Travel" Turizm Agentliyinin direktoru, hüquqşünas Rəhman Quliyev deyir ki, Azərbaycanda turizm getdikcə inkişaf edir: "Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi bunun üçün böyük layihələr həyata keçirir. Ümumiyyətlə, turizm mövsümi xarakter daşımamalı, bütün ili əhatə etməlidir. Təkcə yay və qışla kifayətlənmək olmaz. Yaz fəslində, xüsusən Novruz bayramı ərəfəsində ölkəyə turistlərin cəlb edilməsi üçün xüsusi tədbirlər həyata keçirilməlidir. Payızda isə "məxməri payız" deyilən bir mövsüm var ki, bu mövsüm turistlərin böyük marağına səbəb olur. Çünki həmin vaxt havanın temperaturu xeyli əlverişli olur. Qış turizmində bölgələrdə dağ-xizək kompleksləri fəaliyyət göstərir. Bu sahədə hazırda da gərgin iş davam etdirilir. Turistlərin ölkəyə cəlbini üçün müxtəlif versiyalardan və imkanlar-

dan istifadə etməyə çalışırıq".

R.Quliyev deyir ki, ölkədə bəzi amillər var ki, onlar turizmin inkişafına mane olur: "Turistlərin Azərbaycanda qarşılaşdığı bir sıra problemlər var ki, bu problemlər tez bir zamanda öz həllini tapacaq. Əsas problemlərdən biri valyuta məsələsidir. Turistlər Azərbaycanda valyutani dəyişmək məsələsində böyük problemlərlə qarşılaşırlar. Bu isə inkişafa böyük maneçilik törədir. Həsab edirəm ki, məsələnin həlli üçün bir sıra nazirliklərlə birgə müəyyən pilot layihələr həyata keçirilməlidir. Həmin pilot layihələrə əsasən ilk növbədə turizm şirkətlərinə, hotellərə valyuta dəyişmə icazəsi verilməlidir. Turizm şirkətləri, ticarət obyektləri, hotellər bir-iki ay müddətinə pilot layihə həyata keçirməlidir ki, görək bu necə nəticələndirəcək. Turistlər harasa getdikdə heç bir yerdə xarici valyuta qəbul olunmur və yaxud dəyişdirilmir. Azərbaycana isə turistlər daha çox müxtəlif bayram ərəfələrində gəlir. Bu zaman isə bankların bir çoxu fəaliyyət göstərmir. O cümlədən də hər yerdə bank olur. Odur ki, belə bir pilot layihəni faydalı olacağını düşünürəm. Digər bir tərəfdən isə turistlər üçün "qaynar xətt" yaradılmalı, ölkəyə gələn hər bir turistə fərdi qaydada yanaşılmalıdır. Elə olmalıdır ki, turist Azərbaycana gəldiyi andan gedənə qədər həmin "qaynar xətt"ə rahat müraciət edə bilsin. O "qaynar xətt" vasitəsilə turizm şirkətlərindən tutmuş hüquq-mühafizə orqanlarına qədər əlaqə olmalıdır. Hər bir zəngə isə ən gec 5 dəqiqə ərzində cavab verilməlidir. Ölkədə müəyyən xidmətlər var ki, 3-5 dəqiqə sonra onlardan faydalanmaq olur. Bu sistem turistlər üçün də təşkil olunmalıdır".

Ekspert sonda onu da qeyd etdi ki, Azərbaycan qarşıdan gələn qış turizminə tamamilə hazırdır: "Turistin 1 dollar xərcləyəni də, 10 min dollar xərcləyəni də ola bilər. Ola bilər ki, çox xərcləyən turist bir dəfə gəlsin, lakin az pul xərcləyən daha çox gəlsin. Həmin az pul xərcləyən turistlər isə gedib öz ölkələrində Azərbaycana daha çox turist cəlb edə bilərlər. Ona görə də ayrılma seçkilik etmək olmaz. Qış turizmi üçün demək olar ki, tamamilə hazırıq. Hotellərdə turistlərin qalması üçün kifayət qədər yer var. 2020-ci ilə qədər gözlədiyimiz sayı əldə edə bilsək, həmin sayə görə də yerləşdirməni nəzərə alacağıq. Bunun üçün böyük layihələr həyata keçirilir. Bəzi problemlər isə zaman-zaman həllini tapacaq. Azərbaycandakı siyasi sabitlik turistlərin sərbəst hərəkətinə geniş imkan yaradır".